

GPU (Graphics Processing Unit) Computing

Motivace

recept na pomalou paměť (memory latency):

CPU: rychlá **cache** paměť

GPU: **stream processing** (multithreading), data parallelism

Historie

- 1999 první GPU (**NVIDIA**)
- **GPGPU** (general purpose computing on GPUs): programování grafických procesorů pomocí DirectX, OpenGL aj.
- **GPU Computing**: programování pomocí standardních překladačů (C, Fortran aj.)
- konkurence: AMD (ATI) FireStream, Intel Larrabee aj.

NVIDIA

1. generace (2006): architektura **G80** (GeForce 8800, Quadro FX 5600, Tesla C870), Compute Capability (CC) 1.0, 1.1
GeForce (PC grafika), **Quadro** (profesionální stanice), **Tesla** (high-performance computing)
2. generace (2008): architektura **G200** (GeForce GTX 280, Quadro FX 5800, Tesla T10), CC 1.3
3. generace (2010): architektura **Fermi/GF100** (GeForce GTX 480, Tesla C2050), CC 2.0

Hardware

GPU = zařízení (device) obsahuje několik multiprocesorů (1, 2, 4, ..., 24, 30; Fermi 16) a globální paměť **multiprocesor** (streaming multiprocessor, SM) obsahuje procesory (cores) a několik typů rychlé paměti

SM v G80/G200 obsahuje **8 procesorů** pro integer a single-precision real, G200 navíc 1 procesor pro double-precision real (SM Fermi: 32 procesorů pro integer a SP/DP real)

procesory mají lokální soukromou paměť (1-2 tis. 32bitových **registrů**, tj. 32-64 KB/SM)

SM má lokální **sdílenou paměť** (16 KB), cache **pro konstanty** (8 KB) a cache **pro textury** (8 KB)

globální paměť (device memory, soukromá i sdílená, dostupná hostiteli) o velikosti 256 MB, 512 MB, ..., 4 GB fyzická karta může obsahovat více zařízení (2, 4), počítač může pojmout více fyzických karet

Software

procedura přeložená pro GPU (Fortran: **kernel** subroutine, C: kernel function) se spustí v paralelních vláknech vlákna jsou sdružena v blocích (**block**), vlákna bloku běží na jednom SM a jsou synchronizovatelná bloky vláken jsou sdruženy v mřížce (**grid**), různé bloky mohou být prováděny na různých SM indexace vláken v blocích i bloků v mřížce může být 1D, 2D nebo 3D (mřížka efektivně nejvýše 2D) rozptřčením kernelu do bloků a mřížky se optimalizuje využitost SM a přístup do paměti SM a zařízení (scheduling problem) – závislé na konfiguraci zařízení (viz omezení CC) i aplikaci

vlákna bloku jsou prováděna po svazcích (**warps**) o 32 vláknech

vlákna svazku běží synchronně v režimu SIMT (single-instruction multiple-threads)

vlákna polosvazku (half-warp) mohou využívat sdružený přístup do paměti (memory coalescing)

verze CC (níže) omezuje velikost bloku (max. 512), mřížky (mez pro jednu dimenzi 65535) a svazku (32) zařízení v danou chvíli vykonává pouze jeden kernel (Fermi více)

kernel nemůže obsahovat cokoli (limitovaný počet mikroinstrukcí, limitované použití ukazatelů, nelze rekurze)

Compute capability (CC, podle CUDA Programming Guide, Appendix A)

1.0 ... max. rozměry bloku: 512-512-64, celkem však max. 512 vláken/blok

max. rozměry mřížky: 65535-65535-1

velikost warpu: 32 vláken

paměť SM: registry 32 KB, sdílených 16 KB, pro konstanty 64 KB, max. lokálních 16 KB/vlákno

sloty SM: max. 8 aktivních bloků, max. 24 aktivních svazků (tj. 768 aktivních vláken)

max. velikost kernelu: 2 mil. instrukcí

1.1 ... 32bitové atomické funkce

1.2 ... 64bitové atomické funkce, paměť: registry 64 KB/SM, sloty SM: max. 32 svazků (tj. 1024 vláken)

1.3 ... double precision (omezená podpora IEEE 754)

2.0 .. 32 procesorů/SM, 16 SM (512 procesorů), 8x větší výkon v DP, 64 sdílených KB/SM, 1536 vláken/SM rychlost, cache, ECC, plná podpora IEEE 754 (SP, DP), L1 a L2 (768 KB) cache, ECC souběžné provádění více kernelů

My: GeForce GTX 260 (4 tis. Kč): 24x8 = 192 (27x8=216??) procesorů, 896 MB DDR3, CC 1.3

max.: 715 GFLOPS, 180 W; pro srovnání, naše CPU i7-920: 43 GFLOPS, 130 W

GeForce 9500 GT (1 tis. Kč): 4x8 = 32 procesorů, 512 MB DDR2, CC 1.1

GeForce 8500GT, 8400GS: 2x8 = 16 procesorů, 256-512 MB DDR2, CC 1.1

Top (2009): GeForce GTX 295 2 GPU x 30 SM x 8 1788 GFLOPS

Quadro Plex 2200 totéž

Tesla S1070 4 GPU x 30 SM x 8 4140 GFLOPS (SP), 345 GFLOPS (DP)

Překladače pro NVIDIA GPU

CUDA C (NVIDIA), **OpenCL** (Khronos), **Brook** (Stanford University) ... na bázi C

Microsoft DirectCompute ... součást DirectX

PGI (Portland Group) ... **CUDA Fortran** a **akcelerátor** (direktivy) pro PGI Fortran a C

Jacket ... nadstavba k Matlabu

CUDA (Compute Unified Device Architecture):

- balík zahrnující překladač C, rozhraní API pro GPU hardware, driver, knihovny (CUDA driver, CUDA toolkit, CUDA SDK; CUDA runtime; CUDA libraries – CUBLAS, CUFFT)
- poslední verze 2.3 a 3.0
- CUDA programování zahrnuje:
  - kernel functions ... kód pro GPU v samostatných funkcích
  - local memory management ... užívání lokální sdílené paměti SM
  - global memory management ... alokace paměti a přesuny dat mezi hostitelem (host) a GPU (device)
  - volání kernel functions ... rozložení vláken na multiprocésorech pomocí bloků a mřížky